

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 listopada 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, i ustalił, A. E., wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku, na wartość na 61 786,67 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął: podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 587,25 zł. przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszący 48,10 % - wyliczony z przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. 1.01.1988 – 31.12.1997 przez kwotę bazową tj. 1.220,89 zł. ; okresy składkowe (tj. 13 lat, 8 miesięcy i 21 dni tj. 164 miesiące), ; współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego w wysokości 65,28% ; średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat tj. 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn M.P. nr 12 poz. 173).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że nie uwzględnił, w wysokości kapitału początkowego, następujących okresów:

- od 20.07. 1981 roku do 31.12.1987 roku, gdyż nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne;
- od 1.02.1990 roku do 31.05. 1990 roku gdyż nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne w Polsce ;
- 1.01.1996 roku – 31.08.1996 roku , gdyż brak informacji o okresach nieskładkowych.

/decyzja z dnia 2.11. 2017 roku k. 62 -6 7 akt kapitałowych/

W dniu 20 listopada 2017 roku do organu rentowego wpłynęło odwołanie A. E. od ww. decyzji , w którym wniosła o uwzględnienie okresu zatrudnienia 20.07.1981-31.12.1987r. oraz 1.02.1990-31.05.1990r. , gdyż w okresie od 20.07.1981r. do 31.07.1990r. była zatrudniona w (...) O.. Handlu Art. T.. I (...) jako agent , a w okresie 1.01.1996 roku – 31.08.1996 roku , była zatrudniona w PHU (...) i nie korzystała ze zwolnień lekarskich, w tym okresie.

/odwołanie z dnia 20.11 2017 roku k.2 /

W odpowiedzi na odwołanie od w/w decyzji , Zakład Ubezpieczeń Społecznych, wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu, organ rentowy wskazał, że nie zaliczył wnioskodawczyni okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w okresie od 20.07.1981r. do 31.12.1987r. i od 1.02.1990r. do 31 05 1990r., gdyż brak jest dokumentów, które potwierdzałyby że za te okresy pracy w w/w przedsiębiorstwie odprowadzono składkę na ubezpieczenie społeczne. Przedstawiona w ZUS, dokumentacja obejmuje świadectwo pracy od 20.07 . 1981r. do 31.07.1990r. dal agenta sklepu, kalkulacje finansowe oraz kart wynagrodzeń za lata 1988-1990, i na podstawie tej dokumentacji nie można ustalić czy umowa agencyjna, rodziła obowiązek ubezpieczenia społecznego. Jednocześnie do stażu pracy nie zaliczono także okresu od 01.01.1996r. do 31.08.1996r. , ponieważ brak jest informacji o okresach nieskładkowych.

/odpowiedź na odwołanie z dnia 27.11.2017r. k. 4 - 4v /

Na rozprawie w dniu 22 stycznia 2018 roku wnioskodawczyni poparła odwołanie, a pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

/ stanowisko stron e - protokół z dnia 22 stycznia 2018 roku płyta CD k. 15/

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

A. E. urodziła się (...). Ma średnie wykształcenie. Z zawodu jest technikiem ekonomistą .

/okoliczności bezsporne/

W dniu 2.10.2017 r. złożyła wniosek o emeryturę.

/wniosek k. 1-4 akt ZUS/

Zaskarżoną decyzją z dnia 2 listopada 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. ustalił, A. E., wysokość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999 roku, na wartość na 61 786,67 zł. Do ustalenia wartości kapitału początkowego, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjął: podstawę wymiaru kapitału początkowego w kwocie 587,25 zł. przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszący 48,10 % - wyliczony z przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 lat kalendarzowych tj. 1.01.1988 – 31.12.1997 przez kwotę bazową tj. 1.220,89 zł. ; okresy składkowe (tj. 13 lat, 8 miesięcy i 21 dni tj. 164 miesiące), ; współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31 grudnia 1998 r. wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego w wysokości 65,28% ; średnie dalsze trwanie życia wyrażone w miesiącach dla osób w wieku 62 lat tj. 209 miesięcy (komunikat Prezesa GUS z dnia 25 marca 1999 r. w sprawie tablicy średniego dalszego trwania życia kobiet i mężczyzn M.P. nr 12 poz. 173).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych podniósł, że nie uwzględnił w wysokości kapitału początkowego następujących okresów:

- od 20.07. 1981 roku do 31.12.1987 roku, gdyż nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne;
- od 1.02.1990 roku do 31.05. 1990 roku gdyż nie została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne w Polsce ;
- 1.01.1996 roku – 31.08.1996 roku , gdyż brak informacji o okresach nieskładkowych.

/decyzja z dnia 2.11. 2017 roku k. 62 -6 7 akt kapitałowych/

W okresie od 20 lipca 1981 roku do 31 lipca 1990 roku wnioskodawczyni była zaangażowana przez Przedsiębiorstwo Handlu (...) w Ł. w wymiarze pełnego etatu na stanowisku – agent sklepu nr (...) w Ł. ul. (...), na podstawie umowy numer (...) z dnia 20 lipca 1981r., na mocy której Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Handlu (...) w Ł. powierzyło wnioskodawczyni punkt sprzedaży detalicznej w Ł. przy ul. (...).

& 10 tej umowy stanowił., że z tytułu pracy wykonywanej na podstawie niniejszej umowy Agent jest objęty obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym „stosownie do postanowień ustawy z dnia 19 grudnia 1975r. o ubezpieczeniu społecznym osób, wykonujących pracę na rzecz jednostek gospodarki uspołecznionej na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia (Dz. U nr 45 poz. 232 z późn. Zm) i przepisów na jej podstawie wydanych. Składki na ubezpieczenie społeczne Agent (...) przekazuje zleceniodawca do Oddziału ZUS w Ł. Zleceniodawcą prowadzi także rozliczenie z tytułu ubezpieczenia społecznego. Załączona do dokumentacji – kalkulacja finansowa zawiera, za okres od 1981r. do 1989r. , rubrykę: „Koszty rzeczowe ponoszone przez przedsiębiorstwo”, pozycję : składki na ubezpieczenie społeczne i kalkulację tych składek za poszczególne lata 1981-1989r. Za miesiące od **stycznia 1990r. do czerwca 1990r. i za sierpień 1990r. są wykazane składki na ubezpieczenie społeczne**, choć adnotacja „ujemny” za luty, marzec , kwiecień 1990r. , wskazuje brak dochodów za te miesiące. Tylko za lipiec 1990r. jest wskazany brak podstawy wymiaru składki ZUS.

/świadcstwo pracy z dnia 31.07. 1990 roku k. 21 akt ZUS , umowa nr (...) k. 24 akt kapitałowych, dokumentacja osobowa i płatnicza, przekazana do ZUS przez Archiwum Zakładowe k. 20- 50 akt ZUS , zeznania wnioskodawczyni e - protokół z dnia 22.01. 2018 roku płyta CD k. 15 /

W oryginalnej legitymacji ubezpieczeniowej seria (...) na stronie 46 i 47 znajduje się wpis potwierdzający zatrudnienie wnioskodawczyni w okresie 1.01.1996 roku – 31.08.1996 roku , w Przedsiębiorstwie Handlowo-Usługowym (...) B. S. w Ł. . We wskazanym okresie, brak potwierdzenia wpisów zwolnień lekarskich na „zielonych” stronach legitymacji - od strony 18. Wnioskodawczyni zeznała, że w tym okresie nie korzystała ze zwolnień lekarskich. Do kat ZUS załączone zostały: umowa o pracę na czas określony z dni: 1.01.1996r. do 30.06.1996r. i umowa o pracę na czas nieokreślony od

1.07.1996r. oraz świadectwo pracy znak (...), potwierdzający zatrudnienie od 1 stycznia 1996r. do 31 sierpnia 1996r., bez wykazania, że wnioskodawczyni korzystała z urlopu bezpłatnego, wychowawczego, zwolnienia od pracy z art. 188 k.p. zasiłku chorobowego z ubezpieczenia społecznego

/oryginał legitymacji ubezpieczeniowej k. 11, zeznania wnioskodawczyni e - protokół z dnia 22.01. 2018 roku płyta CD k. 15, umowy o pracę k. 10 i 11 akt ZUS, świadectwo pracy k. 9 akt ZUS /

Powyższych ustaleń, Sąd Okręgowy dokonał w oparciu o dokumenty zawarte w aktach organu rentowego tj. dokumentację osobową i płacową wnioskodawczyni z Przedsiębiorstwa Handlu (...) w Ł., wśród której znajdują się [**w aktach ZUS k. 24**], oprócz umowy i świadectwa pracy, kalkulacja finansowa, za okres od 1981r. do 1990r., którą m. in. zawiera rubrykę: „Koszty rzeczowe ponoszone przez przedsiębiorstwo”, pozycję : składki na ubezpieczenie społeczne i kalkulację tych składek za poszczególne lata 1981-1989r. Nadto, miesiące od **stycznia 1990r. do czerwca 1990r. i za sierpień 1990r.** są wykazane składki na ubezpieczenie społeczne, choć adnotacja „ujemny” za luty, marzec, kwiecień 1990r. wskazuje brak dochodów za te miesiące.. Tylko za lipiec [ale ten miesiąc nie jest przedmiotem sporu] 1990r. jest wskazany brak podstawy wymiaru składki ZUS.

Byłoby sprzeczne z zasadami logicznego rozumowania i wnioskowania oraz z praktycznymi zasadami doświadczenia życiowego, przyjęcie tezy, że Przedsiębiorstwo Handlu (...) w Ł., obciążało się kosztami nierealizowanych zobowiązań, w postaci odprowadzenia składki na ubezpieczenia społeczne za wnioskodawczynię. Wobec istnienia kalkulacji finansowych, Sąd zatem przyjął, że składki na ubezpieczenia społeczne wnioskodawczyni, były odprowadzane.

Nadto Sąd uznał za uprawnioną tezę, wynikającą z analizy zapisów w legitymacji ubezpieczeniowej wnioskodawczyni : seria (...), w której, na stronie 46 i 47 znajduje się wpis potwierdzający zatrudnienie wnioskodawczyni w okresie 1.01.1996 roku – 31.08.1996 roku, w PHU (...) B. S. w Ł. . We wskazanym okresie, brak potwierdzenia wpisów zwolnień lekarskich na „zielonych” stronach legitymacji - od strony 18. A dokonywanie wpisów dotyczących – zwolnień lekarskich, było obowiązkiem lekarza. Wnioskodawczyni zeznała, że w tym okresie nie korzystała ze zwolnień lekarskich i Sąd dał wiarę jej zeznaniom, gdyż znajdują potwierdzenie – w – braku wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej. .

Oceniając, zebrany w sprawie, materiał dowodowy Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawczyni, gdyż znajdują potwierdzenie w materialnych źródłach dowodowych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego, odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Wskazać należy, iż istota sporu w niniejszym postępowaniu, sprowadziła się do rozstrzygnięcia czy organ rentowy prawidłowo ustalił wnioskodawczyni wysokość kapitału początkowego. Nie ulegało bowiem wątpliwość, że wysokość kapitału początkowego, przekłada się na wysokość, otrzymywanego przez wnioskodawczynię, świadczenia emerytalnego.

W myśl **art. 173 ust 1** ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Zgodnie z ust 2 kapitał początkowy stanowi równowartość kwoty obliczonej według zasad określonych w art. 174 pomnożonej przez wyrażone w miesiącach średnie dalsze trwanie życia ustalone zgodnie z art. 26 ust. 3 dla osób w wieku 62 lat. Zgodnie z ust 3 wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy tj. 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z **art. 174 ust 1** cytowanej ustawy kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12. Zgodnie z ust 2 przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Podstawę wymiaru kapitału początkowego, w myśl ust. 3 art. 174, ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed 1 stycznia 1999 r.

Zgodnie z art. 15 w/w ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W myśl z kolei zaś art.16 przy ustalaniu kolejnych 10 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2, przyjmuje się lata kalendarzowe następujące bezpośrednio po sobie, chociażby ubezpieczony w niektórych z tych lat przez okres roku lub w okresie krótszym niż rok nie pozostawał w ubezpieczeniu.

Z kolei w art. 6 cyt. ustawy określono, które okresy aktywności zawodowej zaliczane są do okresów składkowych. Należą do nich przede wszystkim te okresy, za które odprowadzono składkę, m.in. okresy ubezpieczenia i okresy opłacania składek na ubezpieczenie społeczne w wysokości określonej w przepisach o organizacji i finansowaniu ubezpieczeń społecznych.

Sąd Okręgowy podzielił, w tym zakresie, pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego, z dnia 6 kwietnia 2007 r., II UK 185/06, że dla uznania okresu zatrudnienia, wykonywanego przed wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za okres składkowy w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 6 ust. 2 tej ustawy, nie jest wymagane wykazanie, przez osobę ubiegającą się o emeryturę lub rentę, opłacania przez pracodawcę składek, na pracownicze ubezpieczenie społeczne.

Jak wynika zaś z § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 r. Nr 237, poz. 1412) jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności: 1) legitymacja ubezpieczeniowa; 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia.

W postępowaniu przed sądami pracy i ubezpieczeń społecznych, okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość mogą być udawadniane wszelkimi środkami dowodowymi, przewidzianymi w k.p.c. Ograniczenia dowodowe, zawarte w ww. rozporządzeniu dotyczą bowiem wyłącznie postępowania przed organem rentowym. Nie mają więc zastosowania w postępowaniu sądowym, opartym na zasadzie swobodnej oceny dowodów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2006 r., sygn. akt I UK 179/06, LEX nr 342283).

Ubezpieczona, w trakcie niniejszego postępowania, nie zgadzała się z wyliczeniami organu rentowego, służącymi do obliczenia kapitału początkowego, kwestionując, tym samym, nie uwzględnienie okresu zatrudnienia 20.07.1981-31.12.1987r. oraz 1.02.1990-31.05.1990r., gdyż w okresie od 20.07.1981r. do 31.07.1990r. była

zatrudniona w (...) O. Handlu Art. T. I (...) jako agent, a w okresie 1.01.1996 roku – 31.08.1996 roku, była zatrudniona w PHU (...) i nie korzystała ze zwolnień lekarskich, w tym okresie.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego wynika, że ubezpieczona wykonywała pracę w a w okresie 1.01.1996 roku – 31.08.1996 roku, była zatrudniona w PHU (...) w Ł. od dnia 6 stycznia 1992 roku do dnia 31 sierpnia 1994 roku. Z przedłożonego przez odwołującą się świadectwo pracy wynika, iż nie korzystała z urlopu bezpłatnego, urlopu wychowawczego, zwolnienia od pracy przewidzianego w art. 188 k.p. oraz nie otrzymywała zasiłku chorobowego w obniżonej wysokości. Zatem dokument ten potwierdza fakt, że nie występowały w tym okresie u wnioskodawczynie nieusprawiedliwione nieobecności czy inne przerwy w pracy. Nadto również sama odwołująca zeznała, że z żadnych zwolnień od pracy nie korzystała, W tych okolicznościach Sąd uznał za wiarygodne zeznania ubezpieczonej, iż w spornym okresie nie posiadała żadnych okresów niezdolności do pracy czy też innych nieobecności czy to w postaci urlopu bezpłatnego czy też wychowawczego.

W tym miejscu wskazać należy, że zgodnie z powoływanym § 22 ust. 1 rozporządzenia z dnia 11 października 2011 roku to właśnie świadectwo pracy jest środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Ugruntowana linia orzecznicza wskazuje, że podstawowym dokumentem świadczącym o pozostawaniu w stosunku zatrudnienia jest właśnie świadectwo pracy (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 czerwca 2014 r., sygn. akt III AUa 1046/13). W przedmiotowym postępowaniu brak jest okoliczności, które mogłyby świadczyć o wadliwości tego dokumentu. Stąd trudno wymagać od ubezpieczonej, dokumentowania świadczenia obowiązków pracowniczych, w spornym okresie, za pomocą innych jeszcze środków dowodowych.

Ponadto, w oparciu o dokumenty, zawarte w aktach organu rentowego tj. dokumentację osobową i płacową wnioskodawczynie z Przedsiębiorstwa Handlu (...) w Ł., wśród której znajdują się, oprócz umowy i świadectwa pracy, kalkulacje finansowe, za okres od 1981r. do 1989r., którą m. in. zawiera rubrykę: „Koszty rzeczowe ponoszone przez przedsiębiorstwo”, pozycję: składki na ubezpieczenie społeczne i kalkulację tych składek za poszczególne lata 1981-1989r. Nadto, miesiące od **stycznia 1990r. do czerwca 1990r. i za sierpień 1990r.** są wykazane składki na ubezpieczenie społeczne, choć adnotacja „ujemny” za luty, marzec, kwiecień 1990r. wskazuje brak dochodów za te miesiące.. Tylko za lipiec 1990r. jest wskazany brak podstawy wymiaru składki ZUS, ale – ten miesiąc nie jest objęty sporem.

Byłoby sprzeczne z zasadami logicznego rozumowania i wnioskowania oraz z praktycznymi zasadami doświadczenia życiowego, przyjęcie tezy, że Przedsiębiorstwo Handlu (...) w Ł., obciążało się kosztami nierealizowanych zobowiązań w postaci odprowadzenia składki na ubezpieczenia społeczne za wnioskodawczynię. Wobec istnienia kalkulacji finansowych, Sąd zatem przyjął, że składki na ubezpieczenia społeczne wnioskodawczynie, były odprowadzane.

Wobec powyższego Sąd, na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku z uzasadnieniem, doręczyć pełnomocnikowi ZUS, wyrażając zgodę na wypożyczenie akt ZUS